

at man ikke nærede nogen Tvivl om, at den jo burde bibeholdes. Dersom den havde været anseet stridende mod Grundlovens § 91, fordi det der hedder, at Enhver er berettiget til ved Trykken at offentliggjøre sine Tanker, saa havde det været et afgjørende Motiv til at udelade denne Bestemmelse, saa havde man ikke holdt derpaa; men det kan jeg slet ikke see, at denne Paragraph i Grundloven skulde kunne være til Hinder for her at sætte en særilig criminel Lovald; thi, naar det hedder der, at Enhver er berettiget til ved Trykken at offentliggjøre sine Tanker, med Tilsvining: — dog under Ansvar for Domstolene, saa maa jeg tillade mig at gøre opmærksom paa, at den Bestemmelse, som her indeholdes i Udkastet, den gaaer slet ikke ud paa at forbyde en Forfatter, som er under 18 Aar gammel, at lade sine Tanker trykke; den gaaer blot ud paa, at han ikke kan fremtræde som ansvarlig; han kan meget godt træde frem som Forfatter, men han kan ikke paatage sig Ansvaret. Naar nu § 91 siger: dog under Ansvar for Domstolene, kan der dog umulig derved være tilstgjet, at Ansvaret nødvendigviis skulde paahvile den Enkelte, der fremtræder; men, naar Loven ordner, hvorledes Ansvaret skal paahvile de forskjellige Personer, der have med Trykningen af Skriftet at gjøre, saa troer jeg derved, at den sidste Passus i den nævnte Paragraph i Grundloven er fuldstændig opfyldt, og hvad den første Passus angaaer, da kan det naturligviis slet ikke staae i Strid dermed, at En, naar han er under 18 Aar, ikke erkjendes for at være den, hvem Ansvaret skal paahvile, men at man i saa Tilfælde holder sig til en af de Paafølgende i Ordenen.

Med Hensyn til § 5, hvortil Udvalget har foreslaaet, at Bogtrykkeren af ethvert Skrift samtidigt med Skriftets Udlevering fra Bogtrykkeriet skal aflevere et Exemplar til Stedets Politievrighed, da maa jeg indrømme, at jeg ikke vilde have fundet nogen væsentlig Betænkethed ved denne Bestemmelse, hvis jeg ikke havde troet den, saa at sige umulig at opfylde. Thi det vilde forudsætte, at Bogtrykkeren skulde samle Politimesteren paa den ene Side, og de Folk, til hvem han ellers vilde udlevere Skriftet til Forhandling, paa den

anden Side, samtidig paa et Sted; thi ellers kunde han ikke indestaae for, at Afleveringen skeer samtidigt. Vel kunde Bogtrykkeren sende Skriftet ud i Byen og lade sit Bud tillige gaae til Politiekamret, men han udsatte sig da for, at det ene Bud kommer før til Boghandleren end det andet til Politimesteren, og saa havde han jo overtraadt Lovgivningen. Det skulde da altsaa være, at Bogtrykkeren maatte see at samle Politimesteren og Forhandleren af Bogen paa samme Sted, for at han kunde være sikker paa, at Afleveringen skee samtidig, men dette kan ikke let udføres, og derfor har jeg troet, at det var rettere, at der stod, at Politimesteren først skulde have sit Exemplar, da det ellers meget let kunde tænkes, at Forhandleren eller Andre fik det før Politimesteren.

Jeg har endnu tilbage at yttre mig med Hensyn til § 6. Den ærede Ordfører har meent, at det vilde sætte Justitsministeriet i en ubehagelig Forlegenhed, at skulle afgjøre, om Tiltale skal beordres i Trykkefrihedsager; men jeg maa i saa Henseende henholde mig til den sidste ærede Talers Uttringer, der vistnok ogsaa har megen Praxis i dette Capitel, og derfor fuldkommen vil kunne overseer, hvilke Forhold det vilde bringe Justitsministeren i, dersom denne Myndighed ikke lagdes i hans Hænder. Jeg troer, det vilde bringe Justitsministeren i langt større Forlegenhed, naar denne Myndighed blev betroet Dyrighederne, end naar den betroes Justitsministeriet selv. Den Bestemmelse, hvad enten det er Justitsministeren eller Dyrigheden, der skal tage den, om et Skrift egner sig til at beslaglægges og actioneres eller ikke, den afhænger for en ikke ringe Deel af hele den Mands Opfattelse af Friheden, navnlig af Pressens Virksomhed og den Maade, hvorpaa Pressen maa behandles. Man kan slet ikke vente, at der i saa Henseende skulde finde eens Ansuelser Sted hos de forskjellige Dyrigheder; og jeg tør endogsaa paastaae, at der vil finde en betydelig Forskiel i denne Henseende Sted hos de forskjellige Dyrigheder, og denne Forskielighed vilde kun kunne udjevnes derved, at Sagerne blive foredragne fra Justitsministeriet til Ministeriets endelige Afgjørelse. I alt Fald vilde det ofte skee, at den, mod hvem Actionen